

Η ΔΑΚΕ Καθηγητών για το μάθημα των Θρησκευτικών στο Δημόσιο σχολείο

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα 17 Σεπτεμβρίου 2008

Με αφορμή τις εγκυκλίους του καλοκαιριού του Υπ.Ε.Π.Θ. περί της απαλλαγής απ' το θρησκευτικό μάθημα έχει ξεκινήσει ένας δημόσιος διάλογος για τα θέματα της διδασκαλίας των θρησκευτικών και της φυσιογνωμίας του μαθήματος στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Στο διάλογο αυτό θέλει και η ΔΑΚΕ Καθηγητών Δ.Ε. να καταθέσει τις δικές τις απόψεις και προτάσεις. Η πρώτη εγκύκλιος του Υπ.Ε.Π.Θ. (91109/Γ2/10-7-2008), στην προσπάθειά της να υιοθετήσει μια απλή σύσταση της Αρχής του Συνηγόρου του Πολίτη, δημιούργησε ποικίλα προβλήματα, με κάποιες λεκτικές αλλαγές σε ένα καθαρά γραφειοκρατικό έγγραφο. Θεωρούμε πως η κίνηση αυτή έγινε ερήμην της εκπαιδευτικής κοινότητας (και των δύο βαθμίδων εκπαίδευσης), καθώς αυτή κλήθηκε να αντιμετωπίσει τα λειτουργικά – και όχι μόνο- προβλήματα. Η ΔΑΚΕ Καθηγητών θεωρεί ότι οι δύο πρώτες εγκύκλιοι αντανakλούν ένα πνεύμα υποβάθμισης του μαθήματος υπό το πρόσχημα των προσωπικών δεδομένων, ενώ η τρίτη κατά σειρά αποσαφηνίζει ότι οι προηγούμενες δύο δεν καταργούν την εγκύκλιο του 2002, («η απαλλαγή από το μάθημα των θρησκευτικών ισχύει για τούς μαθητές που είναι αλλόθρησκοι και αλλόδοξοι», (61723/Γ2/13.6.2002). Το γεγονός δε ότι ο ίδιος ο κ. Υπουργός Παιδείας έκρινε ότι δημιουργήθηκε η ανάγκη να δηλώσει ρητώς σε γνωστό τηλεοπτικό σταθμό ότι δεν καταργείται ο υποχρεωτικός χαρακτήρας του μαθήματος των Θρησκευτικών για τους ορθόδοξους μαθητές, μας οδήγησε στην απόφαση να εκφράσουμε την ανησυχία μας για το μέλλον του μαθήματος των θρησκευτικών, και τη συρρίκνωση των επαγγελματικών οριζόντων των συναδέλφων καθηγητών. Η απαλλαγή από το μάθημα των θρησκευτικών εσφαλμένα θεωρείται ως προστασία της συνειδήσεως και της ανεξιθρησκίας των μαθητών. Αυτό συμβαίνει επειδή στο μυαλό πολλών ανθρώπων, λανθασμένα, ταυτίζεται το μάθημα των θρησκευτικών με την εκκλησιαστική κατήχηση που γίνεται στις ενορίες. Το μάθημα των θρησκευτικών είναι μάθημα ενταγμένο στο πλαίσιο του ελληνικού σχολείου και εκπληρώνει παιδαγωγικούς και όχι εκκλησιαστικούς σκοπούς. Η ελληνική κοινωνία, μέσω των εκπροσώπων της, που νομοθετούν, επιθυμεί να διδάσκονται τα παιδιά, ανάμεσα στα άλλα γνωστικά αντικείμενα και το φαινόμενο της θρησκείας, με ιδιαίτερη βαρύτητα στη θρησκευτική παράδοση της χώρας, δηλ. στα δόγματα και στη ζωή της Ορθοδοξίας. Θεωρούμε ότι η ορθόδοξη πίστη και εκκλησία αποτελεί μια βασική διάσταση της εθνικής μας ταυτότητας. Γι' αυτόν τον λόγο ανεξάρτητα με το αν κανείς πιστεύει η όχι, η γνώση των βασικών ουσιαστικών στοιχείων της ορθοδοξίας, της ιστορικής εξέλιξης της εκκλησίας και του ρόλου που αυτή έπαιξε στη διαμόρφωση της νεοελληνικής κοινωνίας και πολιτισμού αποτελεί βασική προϋπόθεση για να καταλάβουμε ποιοι είμαστε και πως λειτουργούμε στον χώρο και χρόνο. Η ΔΑΚΕ πιστεύει ότι το μάθημα των θρησκευτικών πρέπει να είναι υποχρεωτικό για τους μαθητές για τους παρακάτω λόγους. Το μάθημα έχει εν μέρει βιωματική διάσταση, καθώς έχει ως επίκεντρο τη θρησκευτική παράδοση της χώρας αλλά, κατά βάση και κυρίαρχα έχει γνωσιολογικό χαρακτήρα, με ευρύτερη παιδευτική αξία, αφού και για τις λοιπές χριστιανικές ομολογίες και τ' άλλα θρησκευτά ενημερώνει (σε Γυμνάσιο – Λύκειο, αλλά από πέρυσι και στην ΣΤ' Δημοτικού!) και αποβλέπει γενικότερα στην ενημέρωση των μαθητών για το θρησκευτικό φαινόμενο και ειδικότερα στη κατανόηση της θρησκευτικής διάστασης των επιμέρους θεμάτων της ζωής, καθώς και για τις επιδράσεις του θρησκευτικού πιστεύω στα μνημεία του πολιτισμού. Σχετικά τώρα με τους αλλόθρησκους και αλλόδοξους μαθητές θα πρέπει να δούμε, για λόγους εναρμόνισης με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα, τι συμβαίνει σε άλλες χώρες (π.χ. Φινλανδία, Βέλγιο, Λουξεμβούργο, Γερμανία, Πορτογαλία, Ισπανία), με παρόμοιο σύστημα εκπαίδευσης. Οι χώρες αυτές έχουν θεσπίσει στη θέση του μαθήματος των «θρησκευτικών» (όποιας μορφής και

περιεχομένου) εναλλακτικό μάθημα (Ηθική, Φιλοσοφία, Κοινωνική Παιδεία κ.λπ.) υποχρεωτικό για όσους μαθητές ζητήσουν απαλλαγή από το μάθημα των θρησκευτικών. Στο πλαίσιο αυτό, η ΔΑΚΕ Καθηγητών προτείνει, όσοι απαλλάσσονται να παρακολουθούν υποχρεωτικά σε παράλληλο τμήμα μάθημα συναφές με αυτό των θρησκευτικών (Θρησκευολογία ή Ηθική ή Στοιχεία Θρησκευτικού Πολιτισμού ή άλλο), το οποίο θα διδάσκεται από καθηγητή της ειδικότητας ΠΕ01. Για το λόγο αυτό το Υπ.Ε.Π.Θ. θα πρέπει να συνεργαστεί με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ώστε να αναβαθμιστεί ακόμη περισσότερο το μάθημα των Θρησκευτικών, και να εμπλουτιστούν τα αναλυτικά σχολικά προγράμματα με μαθήματα κοινωνικής ηθικής ή ιστορίας των θρησκευμάτων. Όσον αφορά δε την ανακοίνωση της πλειοψηφίας της ΟΛΜΕ για το μάθημα των θρησκευτικών η ΔΑΚΕ Καθηγητών Δ.Ε. τονίζει ότι βρίσκεται σε πλήρη δυσαρμονία με την πλειοψηφία του εκπαιδευτικού κόσμου αλλά και της κοινωνίας γενικότερα. Με τη στάση της αυτή εξυπηρετούνται νεοταξικοί σκοποί που στοχεύουν στην αποδόμηση της ελληνικής κοινωνίας, πλήττοντας ένα από τα σημαντικότερα θεμέλιά της, όπως είναι η ορθόδοξη πίστη και παράδοση.